

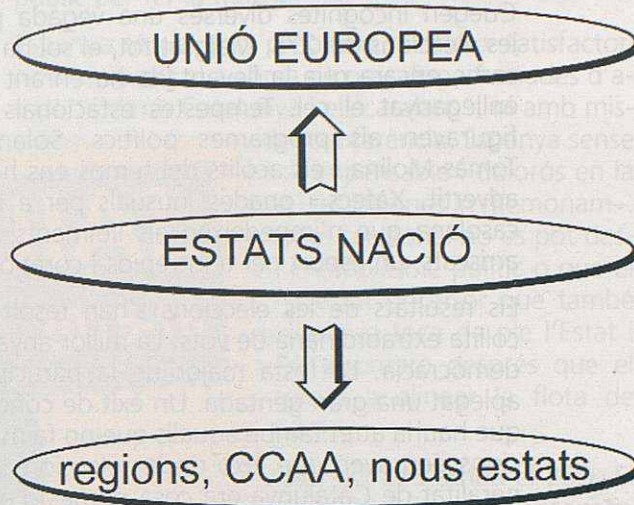
Què saben ells...

"Què saben ells de penjar lloques si les escanyen totes". He recordat aquesta vella sentència dels nostres avis i l'he associada a tota la munió d'entesos en història que han aparegut sobtadament per interpretar el passat de Catalunya, d'Espanya i de la relació entre totes dues realitats sociopolítiques i culturals al llarg del temps.

Des que algú va atribuir 3000 anys a l'ens Espanya que s'han succeït afirmacions contundents, sense fissures, nítides sobre els inqüestionables fonaments de la unitat de l'Estat i sobre el molt limitat rang de Catalunya. Que Espanya és la nació més antiga d'Europa i fins del món, que Catalunya no és ni nació ni tan sols país, una regió i, a molt estirar, una comunitat autònoma, etc.

El que més escama és que afirmacions d'aquesta mena, que fins ara provenien només d'allí on ja se sap que sempre provenen, darrerament vénen des de nous fronts. D'una banda, personalitats del principal partit de l'oposició, que havien estat capdavanteres en la instauració de la democràcia post-franquista i que hom té per molt equilibrades, també denunciaven obertament la "manipulació" que es fa a Catalunya de la història d'Espanya. De l'altra, les joves figures del partit "emergent" no dubten en anunciar mesures contundents contra els desviacionismes secessionistes.

I és arran de tanta contundència gratuïta que no he pogut resistir l'associació amb "el que saben ells..." després de molts cursos de pensar en aquestes qüestions per exigència professional i vocació personal. I perquè m'he sentit tocat pel tema de la manipulació. És cert que explicava a les classes, amb tota l'honestedat que sabia i l'objectivitat que donaven les fonts, que la unitat d'Espanya es va concretar quan Felip V va decidir imposar les lleis i estructures de govern de Castella a Aragó, Catalunya, València i les Illes, i va eliminar, simultàniament les institucions seculares d'aquests territoris. I que d'això només fa tres-cents anys. I que molts segles abans, Aragó, Catalunya, València i les Illes ja havien format un regne de tall confederal, molt avançat institucionalment al seu temps. I que, mentrestant, Castella feia la seva via a Ponent del Sistema Ibèric. I que mentre la bandera de les quatre barres ja la trobem a les il·lustracions dels primers temps medievals, la "roja y gualda" va ser instaurada per Carles III el 1785. I que aquests i molts altres episodis històrics, antics i recents, justifiquen la profunditat, la justícia i la bondat de la realitat catalana.

* * *

"Soc europeu perquè soc espanyol" va afirmar Felip VI fa pocs dies al Parlament Europeu. De fet, però, els estats nacionals no s'han portat gaire bé amb Europa, si considerem la vessant geopolítica de la qüestió:

1) La personalitat europea va néixer a l'edat mitjana, a recer dels monestirs i del romànic i s'afirmà amb les ciutats i les catedrals gòtiques. 2) Els estats nació (França, Anglaterra, Prússia, Àustria, Rússia, Espanya,...) es varen desenvolupar als segles moderns a l'entorn de les seves capitals (París, Londres, Berlin, Viena, Sant Petersburg, Madrid,...) temps en el qual la idea i la realitat d'Europa van quedar eclipsades per les disputes entre aquestes estats i l'aixecament de les fronteres corresponents. 3) A mitjan segle XX comença el camí vers una Europa unida, com és sabut, després de la Segona Guerra Mundial. Això vol dir que els estats tradicionals van cedint atribucions: vers la Unió, per dalt, i també vers els anomenats "ens intermedis", per baix. I aquest és el procés que fins ara s'ha concretat en autonomies i també en la conversió d'antigues regions dels Balcans, d'Europa Central i de l'antiga URSS en nous estats.

"Les grans entitats modernes han tingut sos dies de glòria i de poder, més al present ha tocat ja per elles l'hora de la decadència; llur falta de força i fins d'intel·ligència és evident." Ho va escriure el bisbe Torras i Bages ja fa més d'un segle. El que passa ara ve de lluny, doncs...

Lluís Galobart

Propagueu ronçana